

sed vidis mankojn en la dua, terminologia parto, kiun li opiniis tro konciza kaj tro speciala por altiri intereson, ĉar la plej multaj homoj, interesitaj pri interlingvistiko, ne spertas pri terminologio. La verko estis konsiderata „la unua paŝo al la *lernolibro de interlingvistiko*”, kiu cetere en kontentiga formo ne ekzistas ĝis nun. Ramstedt proponis, ke ĝi konsistu el (1) historio de ideoj, personoj kaj movadoj (2) kritika ekzamenado de sistemoj, senkompatate malkovranta teknikajn difektojn kaj lingvistikajn erarojn (3) interlingvistika vortaro (4) bibliografio de gravaj interlingvistikaj kaj lingvistikaj publikaĵoj. La tuto ne estu skribita en planlingvo, sed prefere en la angla, por atingi pli vastan intereson. Ramstedt krome komentis enkondukon en indoĝermanistikon de Josef Schrijnen, kiu atentigis pri la kultura parenceco de eŭropaj lingvoj, opinianta ilin vivantaj organismoj, tiel ke iu artefarita lingvo povas esti nur helpa, aldona, senkultura. Ramstedt argumentas sur la bazo de ekzemplo de novepoka evoluo de la finnaj lingvo kaj literaturo, ke eĉ etnan lingvon oni artefarite pliriĉigas, kio principe ne diferencigas de lingvokonstruado.

La paĝoj de Cosmoglotta atestas maturiĝon de Occidental, dum kiu klare apartiĝis lingvokonstrua tendenco artefarita-skemisma-aŭtonoma, reprezentata de Esperanto kaj Ido, kontraŭ la tendenco naturalisma, reprezentata de Occidental kaj Novial. Tial la plej multaj kritikoj direktiĝis kontraŭ Esperanto kaj Ido, dum Novial estis tolerata kiel samspecaĵo – la konkordiĝo inter de Wahl kaj Jespersen fakte okazis en la jaro 1935, kion Cosmoglotta rimarkis. Multajn faktojn pri la historio de Occidental oni ne plu konus sen tiu ĉi revuo. Ekde 1934 ĝis 1985, kun interrompo de oktobro 1939 ĝis septembro 1941, la hejmo de Cosmoglotta iĝis Svislando, kiu – kredeble pro sia tolerema plurlingveco – montriĝis tre gastama por internaciaj lingvoj ĝenerale.

La svisan movadon reprezentis *Sviss Association por Occidental* (SAPO) kun sidejo en Chapelle (Vaud). Ĝia animo estis instruisto kaj pentristo *Richard („Ric”) Berger* [rik berĝe], inta esperantisto kaj idista kunlaborinto de Louis Beaufront. Kolektante materialojn por defendi Idon flanke de Ido-Romanda Societo, li konvertiĝis en 1927 al Occidental, havigis al si instrumaterialon de G. A. Moore el Britio kaj mem eldonis la unuajn lernilojn. Lia vortaro franca-Occidental havis 28 000 vortojn. Li ankaŭ redaktis „Helvetia”-n, la organon de SAPO. Pluraj aktivaj idistoj kiel Josef Aschwanden, Arnold Schrag, Jean Denzler kaj Adolphe Creux aprobis la vidpunkton de Berger kaj en 1928 transiris al Occidental. Fervoran kunlaboranton ili trovis en SAPO-sekretario Frédéric („Fred”) Lagnel, kiu ekde 1929 publikigis broŝurojn kaj varbfoliojn kun helpo de la dua sekretario Edouard Mayor. Heinrich Nidecker verkis la kurson por germanoj, Joseph Ritter por italoj. Svisaj okcidentalistoj renkontiĝis kun Edgar de Wahl okaze de la IALA-konferenco en Ĝenevo en 1930.

La ĉefa revuo Cosmoglotta dediĉis sin nun ne nur al lingvistikaj kaj literaturaj artikoloj pri kaj en Occidental, sed ankaŭ al interlingvistiko ĝenerale, oni povis tie legi pri historio de lingvokreado ekde humanismo ĝis estanteco, kun aktualaj informoj i.a. pri Esperanto-movado kaj pri aliaj interlingvistikaj revuoj, kiel „Tolero” kaj „Interlanguages”, pri apero de Novial kaj diskutoj kun Jespersen, pri la laboro de IALA kaj kompreneble pri laboro de okcidentalistaj grupoj en unuopaj landoj, kiuj kutime organizis kursojn, eldonis propran revuon, lernolibrojn, vortarojn kaj tradukojn de fakaj kaj beletraj tekstoj. Laŭ statistiko de Jaroslav Podobský, ekz. en la jaro 1936 aperis 74 publikaĵoj pri Occidental, la plej multaj el ili en Svislando kaj Ĉeĥoslovakio. En 1939 fondiĝis SCOED (Société coopérative del Occidental-editiones) en Svislando sub gvido de Fred Lagnel. En Cosmoglotta krome